

GELUK IN DE NATUUR

INSPIRATIEBUNDEL VOOR DOENERS & DROMERS

ONTWIKKELINGS-, MINIMUM- EN LEERPLANDOELEN

SECUNDAIR
ONDERWIJS

OP MAAT
VAN BUSO,
B-STROOM EN
A-FINALITEIT

VLAAMS INSTITUUT
**GEZOND
LEVEN**

 Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

 Plantyn
STUDIO

SECUNDAIR ONDERWIJS + OV4 (BUSO)

MINIMUM- EN LEERPLANDOELEN PROJECTDAGEN

ST: MINIMUMDOELEN B-STROOM 1ste GRAAD		LP B-stroom KathOndVla	LP B-stroom GO!	LP-B-stroom OVSG	LP-B-stroom POV
Sleutelcompetentie 1 Lichamelijke en geestelijke gezondheid		GFL			
01.02	De leerlingen ontwikkelen gezondheidsvaardigheden in functie van hun fysiek en mentaal welzijn binnen verschillende thema's.	15	BV1_01.02	01.02	01.02
			BV1_01.02.03		
			BV1_01.02.04		
		LOP			
01.07	De leerlingen hanteren in verschillende rollen in sport en spel principes van verantwoord en veilig gedrag.	8, 9, 11	BV1_01.09	01.07	01.08
Sleutelcompetentie 2 Competenties in het Nederlands		NED			
02.06	De leerlingen nemen doelgericht deel aan eenvoudige mondelinge en schriftelijke interactie.	5	BV1_02.08	02.06	02.06
			BV1_02.08.02		
BG 02.03	De leerling neemt doelgericht deel aan eenvoudige mondelinge en schriftelijke interactie.	5	BG_02.03	BG 02.03	BG 02.03
			BG_02.03.02		
Sleutelcompetentie 5 Sociaal-relatieve competenties		GFL			
05.01	De leerlingen gaan respectvol en constructief met anderen in interactie rekening houdend met elkaars grenzen.	6	BV1_05.01	05.01	05.01
			BV1_05.01.01		
			BV1_05.01.02		
Sleutelcompetentie 13 - Leercompetenties		GFL			
13.01	De leerlingen reflecteren over het eigen leerproces en sturen het doelgericht bij.	27	BV1_13.01	13.01	13.05
Enkel voor Creatief in de natuur: Sleutelcompetentie 16 - Cultureel bewustzijn		ART.VOR / GFL			
16.03	De leerlingen reflecteren over eigen beleving bij uiteenlopende kunst- en cultuuruitingen.	7 / 12	BV1_16.03	16.03	16.03
16.04	De leerlingen lichten toe hoe een kuntwerk vanuit vorm en inhoud betekenis geeft.	2 / 13	BV1_16.04	16.04	16.04
16.05	De leerlingen doorlopen een artistiek-creatief proces vanuit verbeelding.	5 / 14	BV1_16.05	16.05	16.05
		4+			
		6+			

ST: MINIMUMDOELEN A-FINALITEIT 2de GRAAD		LP A-finaliteit KathOndVla	LP A-finaliteit GO!	LP-A-finaliteit POV	
Sleutelcompetentie 1 Lichamelijke en geestelijke gezondheid		GFL			
01.02	De leerlingen ontwikkelen gezondheidsvaardigheden in functie van hun fysiek en mentaal welzijn binnen verschillende thema's.	15	BV2_01.02	01.02	
		LOP			
01.07	De leerlingen hanteren in verschillende rollen in sport en spel principes van verantwoord en veilig gedrag.	8, 9, 11	BV2_01.09	01.08	

Sleutelcompetentie 2 Competenties in het Nederlands		NED			
02.07	De leerlingen nemen doelgericht deel aan eenvoudige mondelinge en schriftelijke interactie.	5	BV2_02.09	02.07	
		6+			
Sleutelcompetentie 5 Sociaal-relatielele competenties		GFL			
05.01	De leerlingen gaan respectvol en constructief met anderen in interactie rekening houdend met elkaars grenzen.	6	BV2_05.01	05.01	
			BV2_05.01.01		
			BV2_05.01.01		
Sleutelcompetentie 13 - Leercompetenties		GFL			
13.01	De leerlingen reflecteren cyclisch en vak-specifiek over het eigen leerproces en sturen het op basis daarvan doelgericht bij.	27	BV2_13.01	13.05	
Enkel voor Creatief in de natuur: Sleutelcompetentie 16 - Cultureel bewustzijn		ART.VOR /GFL			
16.02	De leerlingen reflecteren over eigen beleving bij uiteenlopende kunst- en cultuuruitingen.	6 / 12	BV2_16.04	16.02	
16.03	De leerlingen lichten toe hoe een kunstwerk vanuit vorm en inhoud betekenis geeft.	1 / 13	BV2_16.02	16.03	
16.04	De leerlingen doorlopen een artistiek-creatief proces vanuit verbeelding.	4 / 14	BV2_16.05	16.04	
		3+	BV2_16.01		
		5+			
ST: MINIMUMDOELEN A-FINALITEIT 3de GRAAD		LP A-finaliteit KathOndVla	LP A-finaliteit GO!	LP-A-finaliteit POV	
Sleutelcompetentie 1 Lichamelijke en geestelijke gezondheid		GFL			
01.02	De leerlingen ontwikkelen gezondheidsvaardigheden in functie van hun fysiek en mentaal welzijn binnen verschillende thema's.	15	BV3_01.02	01.02	
		LOP			
01.07	De leerlingen hanteren in verschillende rollen in sport en spel principes van verantwoord en veilig gedrag.	8, 9, 11	BV3_01.09	01.08	
Sleutelcompetentie 2 Competenties in het Nederlands		NED			
02.07	De leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge en schriftelijke interactie.	5	BV3_02.09	02.07	
		6+			
Sleutelcompetentie 5 Sociaal-relatielele competenties		GFL			
05.01	De leerlingen gaan respectvol en constructief met anderen in interactie rekening houdend met elkaars grenzen.	6	BV3_05.01	05.01	
			BV3_05.01.01		
			BV3_05.01.01		
Sleutelcompetentie 13 - Leercompetenties		GFL			
13.01	De leerlingen reflecteren cyclisch en vak-specifiek over het eigen leerproces en sturen het op basis daarvan doelgericht bij.	27	BV3_13.01	13.05	
Enkel voor Creatief in de natuur: Sleutelcompetentie 16 - Cultureel bewustzijn		ART.VOR /GFL			
16.02	De leerlingen reflecteren over eigen beleving bij uiteenlopende kunst- en cultuuruitingen.	6 / 12	BV3_16.04	16.02	
16.03	De leerlingen lichten toe hoe een kunstwerk vanuit vorm en inhoud betekenis geeft.	1 / 13	BV3_16.02	16.03	
16.04	De leerlingen doorlopen een artistiek-creatief proces vanuit verbeelding.	4 / 14	BV3_16.05	16.04	
		3+	BV3_16.01		
		5+			

ONTWIKKELINGSDOELEN BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS OV1 EN OV2

1.1 Persoonlijk dagelijks leven - 1.1.1 Lichamelijke aspecten

3	De jongere neemt gezonde en evenwichtige voeding op
6	De jongere geeft behoefte aan rust aan
8	De jongere beweegt gezond en evenwichtig
9	De jongere vult rustmomenten op een sociaal aanvaardbare manier in

1.1 Persoonlijk dagelijks leven - 1.1.2 Mentale aspecten

11	De jongere beoordeelt wat zijn aandeel is in successen en mislukkingen
12	De jongere houdt rekening met gedachten, gevoelens en wensen van anderen
13	De jongere ontwikkelt lichaamsbesef
15	De jongere ontwikkelt een positief realistisch zelfbeeld
17	De jongere staat open voor uitdagingen en heeft zin in initiatief
18	De jongere gaat om met emoties
19	De jongere gaat om met intimiteitsniveaus
20	De jongere gaat om met stress
21	De jongere bezorgt zichzelf een goed gevoel
22	De jongere bouwt veerkracht op
24	De jongere schat zijn mogelijkheden en zijn beperkingen in
23	De jongere ervaart zichzelf en de wereld door middel van muzich creatieve ervaringen
25	De jongere geniet van een activiteit of situatie
26	De jongere gaat om met onvoorspelbaarheid (stretch)
27	De jongere stelt zich weerbaar op
28	De jongere bouwt zijn eigen identiteit uit

1.1 Persoonlijk dagelijks leven - 1.1.3 Sociale aspecten

29	De jongere bouwt persoonlijke relaties op
30	De jongere onderhoudt persoonlijke relaties
31	De jongere stelt zich weerbaar op in persoonlijke relaties
35	De jongere uit gedachten, gevoelens en wensen op een sociaal aanvaardbare manier
37	De jongere komt los van persoonlijke relaties
40	De jongere stelt en aanvaardt regels en grenzen in relaties

1.3 Maatschappelijk dagelijks leven

57	De jongere participeert aan groepsactiviteiten
58	De jongere engageert zich in groepsactiviteiten

3.1 Invulling van de vrije tijd

117	De jongere verkent verschillende mogelijkheden om vrije tijd en vakantie in te vullen
118	De jongere maakt een evenwichtige en gevarieerde keuze voor vrije tijd en vakantie
119	De jongere experimenteert met verschillende materialen en technieken

120	De jongere experimenteert met klankbronnen en muziekinstrumenten
121	De jongere experimenteert met de bewegingsmogelijkheden van het eigen lichaam
122	De jongere experimenteert met dramatische expressie

3.2 Participeren in vrije tijd

124	De jongere vult lege tijd op een voor zichzelf zinvolle wijze in en houdt daarbij rekening met anderen
126	De jongere komt tot rust en ontspanning door vrijetijdsbesteding
128	De jongere respecteert spelregels en de regels van fairplay

4.1 Ondersteuning

134	De jongere communiceert persoonlijke voorkeuren
-----	---

4.2 Zelfsturing

136	De jongere maakt realistische keuzes
137	De jongere neemt initiatief
138	De jongere organiseert zijn activiteiten
139	De jongere staat open voor nieuwe ervaringen
140	De jongere tekent een realistisch toekomstperspectief uit
141	De jongere neemt actief deel aan besluitvormingsproces
142	De jongere is onderhandelingsvaardig
143	De jongere lost problemen op

ONTWIKKELINGSDOELEN BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS OV3

Burgerzin

BZ 5	De leerling maakt op een sociaal-aanvaardbare wijze gebruik van de middelen die er bestaan om vragen, problemen, ideeën of meningen kenbaar te maken.
BZ 6	De leerling is gepast solidair met de groep.
BZ 7	De leerling is bereid zich in te zetten voor solidariteits- en andere acties in de klas, op school en in de ruimere leefomgeving

Functionele taalvaardigheid

TV 5	De leerling herkent klanken auditief.
TV 7	De leerling begrijpt woorden die abstracte begrippen en gevoelens uitdrukken.
TV 25	De leerling toont empathie.
TV 26	De leerling past communicatie bevorderende middelen toe zoals luisterdoel bepalen, aanwijzingen binnen de communicatiesituatie gebruiken, zich concentreren, vragen stellen bij onduidelijkheid, belangrijke informatie noteren.
TV 28	De leerling reflecteert over het eigen luistergedrag.
TV 29	De leerling is bereid zich te concentreren op de inhoud.
TV 31	De leerling beseft dat hij op een beleefde manier opdrachten, uitdagingen, vragen kan afwijzen.
TV 42	De leerling gebruikt gepaste taal en omgangsvormen afhankelijk van de persoon en van de situatie.
TV 44	De leerling beschrijft voorwerpen, personen, situaties, gebeurtenissen zodat ze begrepen en herkend kunnen worden.
TV 45	De leerling verwoordt een geschreven instructie in eigen woorden.
TV 53	De leerling neemt deel aan een dialoog, een gesprek.
TV 54	De leerling gaat een dialoog met anderen aan.

TV 55	De leerling drukt door middel van mimiek en gebaren gevoelens uit.
TV 56	De leerling gebruikt ik-boodschappen.
TV 57	De leerling uit eigen mening en argumenteert gepast.
TV 58	De leerling verwoordt gevoelens op een sociaal aanvaardbare manier.

Gezondheidseducatie

GE 36	De leerling ziet het belang in van een evenwichtige tijdsbesteding van werk, rust, ontspanning, beweging en de invloed ervan op de lichaamsconditie.
GE 37	De leerling is zich bewust van het feit dat fitheid en een fysiek actieve leefstijl de kwaliteit van het leven zowel kwantitatief als kwalitatief verbeteren.
GE 38	De leerling kent mogelijkheden om positieve stress te gebruiken en preventieve maatregelen om negatieve stress te vermijden.
GE 40	De leerling gaat gepast om met sociaal-emotionele en lichamelijke veranderingen in de puberteit.

Leren leren

LL 5	De leerling exploreert actief en doelgericht en gebruikt hierbij verschillende zintuiglijke kanalen.
LL 6	De leerling neemt systematisch en gericht waar en heeft hierbij oog voor relevante details.
LL 11	De leerling reflecteert vóór, tijdens en na het handelen en neemt hiervoor voldoende bedenktijd.
LL 12	De leerling is voldoende flexibel en creatief in zijn leren en denken.
LL 13	De leerling komt tot zelfontdekkend leren.
LL 51	De leerling zet ondanks moeilijkheden toch door en raakt niet onmiddellijk ontmoedigd

Milieu educatie

ME 1	De leerling voelt de waarde aan van persoonlijke natuurbeleving en het genieten van de natuur.
ME 2	De leerling heeft oog voor de kwetsbaarheid van een natuurgebied.
ME 5	De leerling gaat respectvol en zorgzaam om met planten en dieren.

Sociaal emotionele educatie

SE 1	De leerling houdt rekening met zijn mogelijkheden, beperkingen en overtuigingen.
SE 2	De leerling gaat om met gevoelens van onmacht en toont in concrete situaties voldoende zelfvertrouwen, gebaseerd op kennis van het eigen kunnen
SE 3	De leerling beschouwt een net haalbare taak als een uitdaging, legt zich niet neer bij iets wat niet lukt, maar probeert dat stap voor stap te veranderen.
SE 4	De leerling ontwikkelt eigen voorkeuren en interesses en laat zich niet steeds beïnvloeden door deze van anderen.
SE 5	De leerling ziet in dat je als mens voortdurend verandert en kiest werkpunten om zijn zelfontplooiing te bevorderen.
SE 6	De leerling beschouwt iets nieuws als een kans om bij te leren en durft omgaan met nieuwe en complexe of moeilijke taken.
SE 7	De leerling ziet het verband tussen zijn zelfbeeld en zijn resultaten.
SE 17	De leerling herkent situaties als bedreigend omdat ze hinderlijke of moeilijk controleerbare gevoelens oproepen.
SE 18	De leerling herkent bij zichzelf lichamelijke signalen van sterk opkomende emoties
SE 19	Bij hinderlijke emoties in bedreigende situaties gebruikt de leerling passend hanteringsgedrag.
SE 20	De leerling uit zijn gevoelens op een voor hemzelf en zijn omgeving aanvaardbare wijze.
SE 23	De leerling differentieert verschillende emoties en uitingen van emoties.
SE 28	De leerling houdt rekening met de gedachten, wensen of gevoelens van een ander.
SE 37	De leerling stelt zich dienstvaardig op en helpt anderen bij opdrachten en activiteiten
SE 40	De leerling draagt verantwoordelijkheid bij een groepstaak, werkt onder leiding en geeft zelf leiding.
SE 46	De leerling duidt zijn emoties, uit deze gepast en herkent en duidt andermans emoties.
SE 58	De leerling gaat bewust en bedachtzaam om met gevoelens

Vrije tijdsvaardigheden

VV 12	De leerling doet in verschillende contexten een grote verscheidenheid aan zintuiglijke indrukken op, die hij verwerkt en waarop hij reflecteert.
VV 13	De leerling werkt samen met anderen aan een muzisch werk.
VV 14	De leerling geeft weer wat hij voelt bij een muzische ervaring.
VV 15	De leerling maakt kennis met een grote verscheidenheid aan muzische uitingen.
VV 16	De leerling beoordeelt eigen en andermans muzisch werk op vooraf opgegeven aandachtspunten en brengt er verslag over uit.
VV 17	De leerling heeft aandacht voor het muzisch werk van anderen, waardeert het en formuleert er een kritisch oordeel over.
VV 18	De leerling ontdekt een verscheidenheid aan grondstoffen en technieken en de gebruiksmogelijkheden ervan.
VV 19	De leerling kiest bij beeldend werken passende materialen en gereedschappen.
VV 20	De leerling gebruikt aangepaste technieken bij het beeldend werken.
VV 25	De leerling herkent verschillende soorten muziek en de sfeer die erdoor kan opgeroepen worden.
VV 27	De leerling uit zich verbaal en niet-verbaal (door mimiek, houding en gebaren) in een individueel spel of groepsspel.
VV 35	De leerling staat open voor nieuwe, hem niet bekende vrijetijdsuitingen en durft de stap zetten naar een verkenning ervan.
VV 36	De leerling staat open voor het verkennen van muzische uitingen in zijn omgeving en voor het ontdekken van de erdoor gecreëerde meerwaarde.
VV 37	De leerling durft zich creatief uitleven individueel en in groep.